

Številka: 80300-1/2024/7

Datum: 24. 4. 2024

Obrambna strategija Republike Slovenije

1 UVOD

Obrambna strategija Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: obrambna strategija) je temeljni razvojno-usmerjevalni dokument države na obrambnem področju in izhaja iz Resolucije o strategiji nacionalne varnosti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 59/19; v nadaljnjem besedilu: ReSNV-2).

Obrambna strategija na podlagi interesov in ciljev Republike Slovenije na obrambnem področju ter ob upoštevanju sodobnih groženj in tveganj za nacionalno varnost usmerja obrambno politiko države, organiziranost in delovanje njenega obrambnega sistema ter razvoj njenih obrambnih zmogljivosti za zagotavljanje nacionalne obrambe, ob vključenosti v sistema kolektivne obrambe Nata ter skupne varnostne in obrambne politike Evropske unije, ter opredeljuje ustrezen obseg obrambnih virov. Poleg usmeritev o krepitvi obrambne sposobnosti izpostavlja tveganja pri uveljavljanju sprememb v obrambnem sistemu ter s tem tudi pri uveljavljanju oziroma uresničevanju obrambnih interesov in ciljev Republike Slovenije.

Dinamično spreminjanje in negotovost mednarodnega varnostnega okolja v kombinaciji z naravo sodobnih varnostnih tveganj in groženj ter njihovo naraščajočo pogostostjo in intenzivnostjo zahtevajo od obrambnega sistema proaktivnost, večjo prilagodljivost in odzivnost, povečanje obsega, spektra in vzdržljivosti obrambnih zmogljivosti ter njihovo pogostejšo uporabo.

Z novo obrambno strategijo Republika Slovenija nadgrajuje procese in aktivnosti celostnega prilagajanja na aktualne in morebitne varnostne razmere na nacionalni ravni ter v Natu in Evropski uniji. Pri tem izhaja tudi iz izkušenj osamosvojitvene vojne leta 1991, ko je z visoko stopnjo obrambne pripravljenosti države in delovanjem Teritorialne obrambe ter takratne policije ob podpori drugih delov nacionalnovarnostnega sistema in na krilih plebiscitarne volje prebivalstva, obranila suverenost.

Obrambna strategija je podlaga za pripravo drugih usmerjevalnih dokumentov ter za spreminjanje in dopolnjevanje normativnih, doktrinarnih, planskih ter drugih dokumentov na obrambnem področju in za urejanje različnih vsebinskih vprašanj, povezanih z obrambnim sistemom in obrambo Republike Slovenije.

2 MEDNARODNO VARNOSTNO OKOLJE REPUBLIKE SLOVENIJE

Mednarodno varnostno okolje Republike Slovenije je kompleksno, dinamično, soodvisno, podvrženo hitrim in nepredvidljivim spremembam, ki imajo lahko globalne razsežnosti. V njem ni izrazitih ločnic med notranjo in zunanjo razsežnostjo varnosti. Vse bolj so zabrisane tudi ločnice med različnimi dimenzijami varnosti ter med pojavnimi oblikami varnostnih groženj in tveganj, zato si nobena država ne more več zagotavljati obrambe in varnosti povsem samostojno.

Prevladujoči dolgoročni trendi v mednarodnem okolju odražajo preoblikovanje ravnotežja moči v svetu ter vse intenzivnejše tekmovanje in zaostrovanje ne le med državami, temveč tudi med drugimi subjekti, in sicer na političnem, ekonomskem, informacijskem in vojaškem področju, zaradi česar a) narašča napetost med najvplivnejšimi državami v svetu in se spodkopavajo uveljavljene demokratične vrednote ter norme v mednarodnih odnosih, b) naraščajo socialno-ekonomske in politične napetosti v nekaterih državah in družbah ter c) se povečujejo težnje

avtoritarnih akterjev do agresivne uporabe celotnega spektra razpoložljivih sredstev in zmogljivosti, tudi vojaških, za spoprijemanje z varnostnimi tveganji ter grožnjami, ki jih dojemajo kot vse težavnejše in neposredne.

Od leta 2010 je tako mogoče zaznati izrazito destabilizacijo Bližnjega vzhoda, ki se je dodatno destabiliziral z vojno v Gazi in konfliktom v Rdečem morju ter destabilizacijo Severne in Podsaharske Afrike, kjer prevladujejo lokalne in regionalne asimetrične grožnje, ki pomenijo vir varnostnih groženj za Evropo. Podoben trend je od leta 2014 tudi v vzhodnem delu Evrope, zaradi česar so se leta 2022 po izbruhu vojne v Ukrajini vsestransko zaostriili odnosi med Zahodom in Rusijo, posledično pa se je tudi povečalo tveganje za izbruh oboroženega konflikta zelo velikih razsežnosti. Trendi v mednarodnem varnostnem okolju nakazujejo preoblikovanje vsestranskega ravnotežja moči v svetu, kar povzroča naraščanje napetosti med najvplivnejšimi državami.

Taki trendi in napetosti imajo kratkoročne in dolgoročne negativne posledice za varnost evro-atlantskega prostora kot celote in posledično tudi za varnost Republike Slovenije, pa tudi za varnost in stabilnost drugih geopolitičnih regij v širšem varnostnem okolju evro-atlantskega prostora. V tem kontekstu so svojevrstno varnostno tveganje in grožnja tudi številni zamrznjeni konflikti, ki onemogočajo dokončno stabilizacijo kriznih območij in zavirajo vsestranski razvoj vpletenih držav ali geopolitičnih regij, hkrati pa se lahko zlorabijo za potenciranje negativnih varnostnih trendov v drugih regijah.

Za evro-atlantski prostor sta značilna intenzivno politično, gospodarsko, kulturno, znanstveno-tehnološko, varnostno, obrambno in drugo povezovanje držav in družb ter posledično tudi njihova vsestranska soodvisnost. Kljub temu se je pod vplivom vse bolj kompleksnih, različnih in večdimenzionalnih groženj predvsem z vzhoda in juga, ki se razlikujejo po svoji naravi in intenzivnosti, povečala ranljivost evropskih držav za hibridne in druge grožnje ter tveganja zaradi državnih in nedržavnih subjektov, katerih učinek je multiplikativen in ima poudarjeno nadnacionalno razsežnost.

Za njihovo učinkovito odvrčanje ter spoprijemanje z njimi so nujni politična enotnost in solidarnost v evro-atlantskem prostoru ter kolektivne in skupne celostne strategije, načrti, sile in zmogljivosti ter aktivnosti, ki bodo omogočali in zagotavljali pravočasno zaznavanje, spremljanje in ocenjevanje varnostnih groženj in tveganj, skupno, enotno in hitro odzivanje, prilagodljivost, prožnost, odpornost, ustrezno stopnjo pripravljenosti razpoložljivih zmogljivosti in večnacionalno sodelovanje. V tem kontekstu izstopajo prizadevanja, namenjena krepitvi odvrčalne in obrambne države in načrtov ter pripravljenosti za kolektivno obrambo, pospešitvi razvoja in posodobitvi obrambnih zmogljivosti, povečanju obrambne sposobnosti in odpornosti držav članic ter Nata in Evropske unije kot zaokroženih celot, dvigu ravni pripravljenosti in opremljenosti nacionalnovarnostnih sistemov in obrambnih sil, povečanju skupnega nabora obrambnih zmogljivosti ter povečanju vlaganj v obrambne sisteme in namensko industrijo v večini držav članic.

Republika Slovenija se bo ob upoštevanju mednarodnega prava ter načel Organizacije združenih narodov in Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi tudi v prihodnosti zavzemala in prispevala k zagotavljanju mednarodnega miru, varnosti in stabilnosti. Najpomembnejša subjekta na evro-atlantskem območju bosta tudi v prihodnje Nato in Evropska unija, zato so obramba in varnost ter blaginja in stabilnost tega območja močno odvisne od učinkovitosti Nata in Evropske unije, njunega sodelovanja in usklajenosti ter krepitve sodelovanja med zaveznicami oziroma članicami.

Republika Slovenija bo tudi v prihodnosti glavno pozornost namenjala oboroženim konfliktom in kriznim žariščem na tistih območjih, ki neposredno vplivajo na njeno nacionalno varnost. Obenem se bo proaktivno odzivala na vojaške in druge grožnje ter varnostna tveganja, ki se vse pogosteje in v vse bolj različnih oblikah pojavljajo na robu evro-atlantskega prostora in v njegovem širšem varnostnem okolju. V tem kontekstu je najbolj zaskrbljujoč ponoven pojav obsežne in zelo intenzivne vojne na evropski celini z vsemi dejanskimi in morebitnimi negativnimi posledicami za obrambo in varnost ter stabilnost, blaginjo in napredek evro-atlantskega prostora in Republike Slovenije, kar zahteva nujno prilagoditev obrambne in varnostne paradigme.

3 VARNOSTNE GROŽNJE IN TVEGANJA NA OBRAMBEM PODROČJU

Spekter sodobnih groženj in tveganj za nacionalno varnost se je zelo razširil. Multiplikativni značaj in čezmejni učinki sodobnih groženj ter tveganj ob podpori naprednih prebojnih tehnologij, vključno z umetno inteligenco, lahko krepijo njihovo intenzivnost ter povzročajo nastanek novih in preoblikovanje sedanjih varnostnih groženj in tveganj. Hibridne oblike varnostnih groženj in tveganj lahko v posebnih okoliščinah zahtevajo nevojaško odzivanje na vojaške grožnje ter vojaško odzivanje na nevojaške grožnje ali kombinacijo obojega. Med varnostnimi grožnjami in tveganji, opredeljenimi v ReSNV-2, se obrambni sistem samostojno oziroma v sodelovanju z drugimi podsistemi nacionalne varnosti ter Natom in Evropsko unijo spoprijema predvsem z:

- vojaškimi grožnjami,
- kriznimi žarišči,
- hibridnimi grožnjami,
- ogrožanjem kritične infrastrukture,
- kibernetскими grožnjami ter zlorabo informacijskih tehnologij in sistemov,
- dejavnostmi tujih obveščevalnih služb,
- nedovoljeno dejavnostjo na področju konvencionalnega orožja, orožja za množično uničevanje in jedrske tehnologije,
- mednarodnim terorizmom in nasilnim ekstremizmom,
- nezakonitimi migracijami,
- vplivom podnebnih sprememb na varnost in obrambo.

Zaradi večdimenzionalne narave sodobnih varnostnih groženj in tveganj se lahko obrambni sistem Republike Slovenije s svojimi silami ter zmogljivostmi uporabi tudi pri odzivanju države in družbe na druge grožnje ter tveganja za nacionalno varnost. Pri tem je treba upoštevati tudi možnosti večdimenzionalnega ogrožanja evro-atlantskega prostora in iz tega izhajajočo nujnost dejavnega sodelovanja pri aktivnostih odvratanja in kolektivne obrambe zavezništva ter skupne obrambe Evropske unije.

4 OBRAMBNA POLITIKA REPUBLIKE SLOVENIJE

Namen obrambne politike Republike Slovenije je na temelju opredeljenih interesov in ciljev države na obrambnem področju ter presojanja in ocen groženj ter tveganj za nacionalno varnost zagotoviti optimalne načine in sredstva za njihovo uresničevanje.

Glavna cilja obrambne politike Republike Slovenije bosta v prihodnosti uravnotežen in skladen razvoj in delovanje obrambnega sistema Republike Slovenije. Tako se bo zagotavljala pripravljenost države in družbe na tiste grožnje ter tveganja za nacionalno varnost, ki zahtevajo celovito odzivanje.

Pri oblikovanju in uresničevanju obrambne politike Republike Slovenije bodo upoštevana temeljna načela:

- celovitost in vključenost vseh subjektov obrambnega sistema pri zagotavljanju obrambnih zmogljivosti ter obrambne sposobnosti države;
- vzajemnost, solidarnost, verodostojnost ter prevzemanje sorazmernega deleža bremen in tveganj pri zagotavljanju zavezniškega odvratanja in kolektivne obrambe ter skupne in mednarodne varnosti;
- pravočasnost sprejemanja odločitev, s čimer se bo povečal razpoložljivi čas za obrambne priprave, prav tako se bodo krepile in naraščale obrambne sposobnosti za spoprijemanje tudi z najbolj skrajnimi varnostnimi in vojaškimi tveganji ter grožnjami;
- odzivnost in hitra prilagodljivost delovanja vseh subjektov obrambnega sistema v vseh domenah in dimenzijah;
- pravočasna vzpostavitev načrtovanih mirnodobnih obrambnih zmogljivosti in sil ter načrtovanih obrambnih zmogljivosti in sil za delovanje v vojni;
- zadostnost obrambnih virov in učinkovitost pri njihovem upravljanju;

- družbena odpornost in trdoživost, s čimer izkazujemo odločenost vztrajanja in sposobnost prilagajanja na nepredvidljive, lahko tudi obsežnejše in intenzivnejše grožnje v okolju ter varnostna, obrambna in vojaška tveganja;
- odgovornost, preudarnost, selektivnost in zavzetost pri uresničevanju zastavljenih ciljev na obrambnem področju, z namenom izogibanja nerazumnemu tveganju in preprečevanju neželenih učinkov.

Republika Slovenija se bo z varnostnimi in vojaškimi tveganji ter grožnjami za nacionalno in mednarodno varnost spoprijemala v okviru skupnega delovanja v Natu, Evropski uniji, Organizaciji združenih narodov ter Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi.

4.1 Obrambni interesi in cilji Republike Slovenije

Obrambni interesi in cilji izhajajo iz nacionalnih življenjskih in strateških interesov ter nacionalnovarnostnih ciljev, opredeljenih v ReSNV-2. Obrambni interesi Republike Slovenije so:

- ohranitev neodvisnosti, suverenosti in ozemeljske celovitosti države,
- visoka stopnja nacionalne varnosti kot osnove varnosti njenih prebivalcev ter njihovih pravic in temeljnih svoboščin,
- visoka stopnja varnosti evro-atlantskega območja in območja Evropske unije,
- mir, varnost in stabilnost v mednarodni skupnosti.

Republika Slovenija bo obrambne interese uveljavljala z uresničevanjem obrambnih ciljev:

- odvrniti vojaške ter druge grožnje in tveganja za nacionalno, kolektivno in skupno varnost;
- obraniti neodvisnost, nedotakljivost in ozemeljsko celovitost države ter interese v okviru kolektivne in skupne obrambe;
- zagotoviti neprekinjeno delovanje države in družbe.

1. CILJ: odvrniti vojaške ter druge grožnje in tveganja za nacionalno, kolektivno in skupno varnost

Republika Slovenija bo za preprečevanje in odvrčanje vojaških ter drugih tveganj in groženj nacionalni, kolektivni in skupni varnosti uporabljala vse razpoložljive diplomatske, politične, ekonomske, obrambne, vojaške in druge zmožnosti ter oblike moči za obrambo države.

Odvračanje vojaških ter drugih groženj in tveganj temelji na obrambni sposobnosti Republike Slovenije, njenem delovanju oziroma zavezanosti v okviru odvrčanja in kolektivne obrambe Nata ter na varnostnih zagotovilih in medsebojni pomoči na področju obrambe v okviru Evropske unije. Sposobnost države za odvrčanje vojaških in drugih groženj je odvisna od skupnega potenciala in moči obrambnih zmogljivosti države ter zmožnosti njihovega naraščanja in obnove.

2. CILJ: obraniti neodvisnost, nedotakljivost in ozemeljsko celovitost države ter interese v okviru kolektivne in skupne obrambe

Obrambo neodvisnosti, nedotakljivosti in ozemeljske celovitosti države ter interesov v okviru kolektivne in skupne obrambe bo Republika Slovenija izvajala s svojimi obrambnimi silami in zmogljivostmi ter s silami in zmogljivostmi zaveznikov v okviru Natovega sistema kolektivne obrambe, z uporabo razpoložljivih ukrepov Skupne varnostne in obrambne politike (SVOP) in drugih varnostnih mehanizmov Evropske unije ter skladno z določili Ustanovne listine OZN.

Država izvaja obrambo pred vojaško agresijo oziroma pred posegi tujih oboroženih sil na podlagi pripravljenosti, odzivnosti, vzdržljivosti in povezljivosti obrambnih zmogljivosti ter, ko je to potrebno, tudi z naraščanjem njihovega obsega in strukture oziroma mobilizacijo.

Za obrambo se država pripravlja z nenehnim vzpostavljanjem in krepitevijo obrambnih sil in zmogljivosti, usposabljanji, vajami ter prilagajanjem in nadgrajevanjem obrambnega načrta države.

3. CILJ: zagotoviti neprekinjeno delovanje države in družbe

Republika Slovenija bo neprekinjenost delovanja države in družbe zagotavljala z ustreznimi organiziranostjo, odzivanjem, delovanjem in vzdržljivostjo obrambnega sistema ter drugih družbenih (pod)sistemov, pomembnih za učinkovito odzivanje države na varnostne grožnje in tveganja v krizah, izrednem stanju in vojni.

Neprekinjeno delovanje države in družbe temelji na odpornosti države in družbe na sodobne varnostne grožnje in tveganja, pri čemer načrtovanje aktivnosti in priprave, vključno s stalnim preverjanjem, začnejo potekati že v miru.

5 URESNIČEVANJE OBRAMBNIH CILJEV

Obrambne cilje bo Republika Slovenija uresničevala na naslednje načine:

1. zagotavljanje in krepitev obrambne sposobnosti, pripravljenosti in vzdržljivosti države;
2. zagotavljanje in krepitev odpornosti države in družbe;
3. izvajanje obrambe države z uporabo vseh razpoložljivih nacionalnih virov in naslonitvijo na kolektivno obrambo Nata in skupno varnostno in obrambno politiko Evropske unije;
4. krepitev mehanizmov in zmogljivosti za zagotavljanje miru, varnosti in stabilnosti evroatlantskega prostora;
5. proaktivno in preudarno prispevanje k mednarodnemu miru, varnosti in stabilnosti;
6. povečanje ozaveščenosti družbe o pomenu in vlogi obrambe.

5.1 Zagotavljanje in krepitev obrambne sposobnosti, pripravljenosti in vzdržljivosti države

Obrambna sposobnost, pripravljenost in vzdržljivost Republike Slovenije temeljijo na motiviranosti in vključenosti državljanov v obrambna prizadevanja države, na celovitem procesu nacionalnega obrambnega načrtovanja, usklajenega z Natom in Evropsko unijo, na obrambnem planiranju in nadgrajevanju obrambnih zmogljivosti, krepitevi vojaških sil, krepitevi odpornosti države in družbe ter obrambnem in varnostnem (so)delovanju v okviru Nata in Evropske unije.

Za zagotavljanje in krepitev obrambne sposobnosti, pripravljenosti in vzdržljivosti je kljub tehnološkemu in tehničnemu razvoju v ospredju še vedno človek oziroma vključenost celotnega prebivalstva Republike Slovenije. Pri vključevanju prebivalstva v obrambne aktivnosti države je treba upoštevati tako splošne značilnosti slovenske družbe kot tudi globalne trende in zgodovinske izkušnje ter potrebe celotnega obrambnega sistema glede kadrovskih virov za vzpostavitev obrambnih zmogljivosti.

Obrambno načrtovanje vzpostavlja pogoje za učinkovito odzivanje na varnostne grožnje, povečevanje zmogljivosti obrambnega sistema Republike Slovenije ter izpolnjevanje obrambnih ciljev v Natu in Evropski uniji.

Zaradi učinkovitega spremljanja in odzivanja na hitro spreminjajoče se varnostno okolje bo vsako leto pripravljena celovita nacionalna ocena aktualnih varnostnih tveganj in groženj, ki zahtevajo odzivanje obrambnega sistema. Ob navedenem ocenjevanju razmer se bo izhajalo tudi iz obveščevalnih in drugih podatkov ter ocen ogroženosti v zavezništvu in Evropski uniji. Vlada Republike Slovenije ob sprejemu nacionalne ocene varnostnih tveganj in groženj ministrstvom in vladnim službam ter drugim organom in organizacijam določi naloge ter sprejeme ukrepe in aktivnosti za odzivanje na varnostna tveganja in grožnje.

Zagotavljanje in krepitev obrambne sposobnosti in pripravljenosti države presegata zgolj nacionalne okvire, zato sta planiranje in razvoj obrambnih zmogljivosti Republike Slovenije oprta na planske in načrtovalne procese Nata ter Evropske unije. Tako se krepi povezičnost in sodelovanje nacionalnih zmogljivosti z obrambnimi zmogljivostmi drugih zaveznic ter držav članic. Pri vzpostavitvi obrambnih zmogljivosti bo Republika Slovenija izkoriščala zmožnosti naprednih in prebojnih tehnologij ter optimizacijske možnosti in procese v okviru kolektivne in skupne obrambe.

Republika Slovenija za zagotavljanje in krepitev obrambne sposobnosti, pripravljenosti in vzdržljivosti države razvija vojaške in civilne zmogljivosti.

Nosilec razvoja vojaških zmogljivosti je Slovenska vojska. Razvoj bo usmerjen k načrtnemu doseganju ustreznega obsega in strukture Slovenske vojske ter višje stopnje njene bojne moči, pripravljenosti, odzivnosti in vzdržljivosti. Vojaške sile in zmogljivosti Republike Slovenije je treba

načrtovati preudarno in pri njihovi vzpostavitvi uveljaviti stabilno in razvojno naravnano strukturo. Republika Slovenija bo imela smiselno širok nabor vojaških zmogljivosti, ki se bodo sposobne odzivati tako na vojaške kot nevojaške grožnje in tveganja. Vojaške zmogljivosti so primarno namenjene bojevanju. Slovenska vojska bo skladno z dinamiko razvoja svojih zmogljivosti krepila sposobnost sodelovanja v zahtevnejših operacijah višje intenzivnosti.

Zmogljivosti civilne obrambe bodo z izvajanjem priprav, ukrepov in aktivnosti za delovanje obrambnega sistema in obrambo države delovale v smeri doseganja čim višje stopnje odpornosti države in družbe ter v vseh razmerah zagotavljale neprekinjeno delovanje oblasti, ključnih funkcij države in družbe ter izvajanje podpore Slovenski vojski in zavezniškim silam v Republiki Sloveniji. Civilne zmogljivosti se bodo vzdrževale in nadgrajevala tudi za zagotavljanje podpore delovanju vojaških zmogljivosti v mednarodnih operacijah in na misijah ter za opravljanje nalog stabilizacije in obnove na kriznih območjih.

Zagotavljanje in krepitev obrambne sposobnosti, pripravljenosti in vzdržljivosti sta odvisna od družbene podpore, pravočasnega sprejemanja odločitev o razvoju mirnodobnih obrambnih zmogljivosti in obrambnih zmogljivosti za delovanje v vojni, uveljavitve organizacijskih rešitev, ki bodo omogočale učinkovito naraščanje Slovenske vojske do potrebnega obsega vojne sestave, oblikovanja in vzdrževanja ustreznih obrambnih zalog in rezerv, posebej vojaške oborožitve in opreme, vlaganj v razvijanje slovenske obrambne industrije, sodelovanja v skupnih večnacionalnih obrambnih projektih, krepitev obrambno-vojaških kompetenc na podlagi prostovoljnosti, če je treba, tudi na podlagi uveljavitve obrambnih dolžnosti, ter nadgradnje civilno-vojaškega sodelovanja.

Republika Slovenija bo povečala vlaganja v razvijanje slovenske obrambne industrije z namenom zagotavljanja ustrezne stopnje nacionalnih zmogljivosti proizvodnje in vzdrževanja vojaške opreme, oborožitve in streliva tako za nacionalne potrebe kot potrebe Nata in Evropske unije. Na ta način bo Republika Slovenija krepila obrambno tehnološko in industrijsko bazo, omogočila vključenost slovenske obrambne industrije v modernizacijo in vzpostavitev zmogljivosti Slovenske vojske ter povečala avtonomnost, vzdržljivost in zanesljivost oskrbe na obrambnem področju.

Sposobnost, pripravljenost in vzdržljivost za izvajanje obrambe bo Republika Slovenija podpirala z učinkovitim zagotavljanjem obveščevalno-varnostne podpore za nacionalne potrebe ter potrebe Nata in Evropske unije, z nadgradnjo komunikacijsko-informacijskih sistemov, kibernetске varnosti, z digitalno transformacijo ter okrepljenim sodelovanjem med subjekti na navedenih področjih na nacionalni, zavezniški, skupni in partnerski ravni. Tako bo podprta optimizacija procesov na obrambnem področju zaradi zagotavljanja ažurnih, zanesljivih in pravočasnih informacij ter učinkovitejšega sprejemanja odločitev.

5.2 Zagotavljanje in krepitev odpornosti države in družbe

Odpornost države in družbe na sodobne varnostne grožnje in tveganja je podlaga za neprekinjeno delovanje države in družbe ter temelj uspešnega odvrčanja in obrambe.

Odpornost države in družbe se zagotavlja z odpornostjo civilnih struktur in funkcij ter z odpornostjo vojaških sil in zmogljivosti.

Odpornost civilnih struktur in funkcij se bo zagotavljala in krepila z neprekinjenim delovanjem oblasti, ključnih storitev in gospodarstva, z zaščito in delovanjem kritične infrastrukture ter čim bolj nemotenim delovanjem celotne infrastrukture, z zoperstavljanjem hibridnim grožnjam in tujemu vmešavanju ter manipuliranju z informacijami, vključno s psihološko obrambo. Pri tem bosta bistvena medinstitucionalno in medresorsko usklajevanje na nacionalni ravni ter v Natu in Evropski uniji.

Odpornost vojaških sil in zmogljivosti se bo zagotavljala z nadaljnjo krepitvijo njihove robustnosti, zmožnosti prožnega odzivanja v okviru različnih nalog ter sposobnosti samostojnega in integriranega kolektivnega ali skupnega delovanja v daljšem časovnem obdobju.

Odpornost civilnih struktur in funkcij ter odpornost vojaških sil in zmogljivosti se bosta povezovali in nadgrajevali z načrti, procesi in aktivnostmi, ki bodo zagotavljali doseganje sinergijskih učinkov civilnih in vojaških zmogljivosti ter nasprotniku preprečevali izkoriščanje naših ranljivosti.

Republika Slovenija bo s krepitvijo nacionalne odpornosti prispevala h kolektivni odpornosti Nata in skupni odpornosti Evropske unije ter jo hkrati iz njiju črpala.

5.3 Izvajanje obrambe države z uporabo vseh razpoložljivih nacionalnih zmogljivosti in virov ter naslonitvijo na kolektivno obrambo Nata in Skupne varnostne in obrambne politike Evropske unije

Obramba Republike Slovenije temelji na odvrčanju varnostnih groženj in tveganj ter na ustreznih stopnji obrambne sposobnosti, pripravljenosti in vzdržljivosti nacionalnih, zavezniških in skupnih obrambnih zmogljivosti in sil. Lastno obrambno sposobnost, pripravljenost in vzdržljivost bomo zagotavljali z razumno stopnjo neodvisnosti in avtonomnosti na obrambnem področju, ob naslonitvi na sistem kolektivne obrambe Nata ter tudi na razpoložljive ukrepe in mehanizme Skupne varnostne in obrambne politike Evropske unije.

Republika Slovenija bo obrambo države izvajala v okviru kolektivne obrambe Nata, medsebojne pomoči Evropske unije, po potrebi pa tudi samostojno.

Obramba države temelji na celostnem in integriranem pristopu z intenzivnim medresorskim in medinstitucionalnim sodelovanjem tako na nacionalni kot zavezniški in skupni ravni. Tako se bo obramba izvajala z obrambnimi silami v neposrednem sodelovanju z vsemi drugimi deležniki nacionalnovarnostnega sistema ter kolektivne obrambe Nata in medsebojne pomoči Evropske unije.

Pri izvajanju obrambe želi Republika Slovenija varnostne grožnje in tveganja zadržati in nevtralizirati čim dlje od nacionalnega prostora, in sicer z uporabo čim manjše moči in sile. V primeru, da bi varnostne grožnje in tveganja dosegli njen nacionalni prostor, se Republika Slovenija pri izvajanju obrambe ne bo omejevala glede intenzivnosti in vztrajnosti uporabe vseh nacionalnih in drugih razpoložljivih obrambnih zmogljivosti in virov.

Republika Slovenija bo obrambo prilagajala po obsegu in intenzivnosti, jo izvajala sorazmerno, če bo treba, asimetrično oziroma tudi z nekonvencionalnim delovanjem in pri tem vedno upoštevala mednarodno pravo oboroženih spopadov.

Pri izvajanju kolektivne obrambe Nata ter zagotavljanju varnosti in obrambe v okviru Evropske unije bo Republika Slovenija delovala verodostojno, skladno s svojimi nacionalnimi interesi, in sicer po načelu medsebojne pomoči, solidarnostno ter skladno s svojimi zmožnostmi. Za potrebe izvajanja kolektivne obrambe bo Republika Slovenija zagotovila sorazmerni delež obrambnih prizadevanj. Kadar bo treba, bo Republika Slovenija v obrambna prizadevanja vključila vse razpoložljive nacionalne in druge dostopne obrambne zmogljivosti in vire.

5.4 Krepitev mehanizmov in zmogljivosti za zagotavljanje miru, varnosti in stabilnosti evro-atlantskega prostora

Republika Slovenija bo pri zagotavljanju zavezniškega odvrčanja in kolektivne obrambe ter skupne varnosti izražala svoje verodostojnost, odgovornost in solidarnost s prevzemanjem sorazmernega deleža bremen in tveganj.

Republika Slovenija si bo pri zagotavljanju miru, varnosti in stabilnosti v evro-atlantskem prostoru prednostno prizadevala za sodelovanje v zavezniških aktivnostih odvrčanja in obrambe, večnacionalnih odzivnih silah, poveljniško-štabnih in drugih strukturah, mednarodnih operacijah in na misijah ter vajah in usposabljanjih.

Republika Slovenija bo tvorno prispevala k učinkovitosti delovanja odločevalskih in posvetovalnih mehanizmov v okviru Nata in Evropske unije. Izhajajoč iz Strateškega koncepta Nata in v skladu z zavezami Strateškega kompasa za varnost in obrambo Evropske unije bo Republika Slovenija dejavno vključena tudi v opravljanje nalog podpore države gostiteljice in razvoj povezanega omrežja vojaške mobilnosti, krepitev področja pomorske varnosti, razvoj nabora orodij in mehanizmov za zoperstavljanje hibridnim grožnjam, krepitev procesov in zmogljivosti strateškega komuniciranja, krepitev pripravljenosti za odzivanje na kibernetike grožnje, krepitev obrambne tehnološko-industrijske baze, razvoj obrambnih vidikov vesolja kot domene delovanja ter v krepitev odzivanja in prilagajanja obrambnega sistema na posledice podnebnih sprememb.

Skladno z zunanjepolitičnimi in nacionalnovarnostnimi interesi bo Republika Slovenija s svojimi obrambnimi zmogljivostmi sodelovala pri izvajanju mednarodnih operacij in misij na tistih območjih, od koder izhajajo morebitne varnostne grožnje in tveganja za evro-atlantsko in nacionalno varnost, prednostno na Zahodnem Balkanu.

5.5 Proaktivno in preudarno prispevanje k mednarodnemu miru, varnosti in stabilnosti

Ob krepitvi mehanizmov in zmogljivosti za zagotavljanje miru, varnosti in stabilnosti evroatlantskega območja bo Republika Slovenija dejavna soustvarjalka mehanizmov za krepitev miru, varnosti in stabilnosti v okviru Organizacije združenih narodov, Nata, Evropske unije in Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi ter v drugih mednarodnih regionalnih pobudah in oblikah sodelovanja.

Republika Slovenija bo tudi z delovanjem na obrambnem področju dejavno prispevala k uveljavitvi, spoštovanju in čim širši veljavnosti mednarodnih pogodb in sporazumov za preprečevanje nedovoljenih dejavnosti na področju konvencionalnega orožja, orožja za množično uničevanje in jedrske tehnologije ter se bo dejavno vključevala v nastajanje novih mehanizmov, ki bodo zahtevali vključenost obrambnega področja.

Pri zagotavljanju obrambnih zmogljivosti za sodelovanje Republike Slovenije v mednarodnih operacijah in na misijah zunaj evroatlantskega območja bodo upoštevana določila nacionalne strategije sodelovanja Republike Slovenije v mednarodnih operacijah in na misijah ter politične in druge usmeritve državnih organov.

Celovit pristop Republike Slovenije pri krepitvi obrambnega vidika mednarodne varnosti bo oprt na regionalno, dvostransko in večnacionalno obrambno-vojaško sodelovanje in povezovanje ter krepitev partnerskih odnosov. Uresničeval se bo z uravnoteženo diplomatsko, politično, obveščevalno, obrambno-vojaško, gospodarsko, razvojno in varnostno dimenzijo delovanja zaradi projiciranja stabilnosti in odpornosti v tretje države.

5.6 Povečanje ozaveščenosti družbe o pomenu in vlogi obrambe

Republika Slovenija bo z boljšo organizacijsko in funkcionalno povezanostjo vseh subjektov obrambnega sistema ter s krepitvijo civilno-vojaškega sodelovanja prispevala k večji ozaveščenosti družbe o pomenu in vlogi obrambnega sistema ter h krepitvi njegovega ugleda.

Za krepitev obrambne sposobnosti države je človeški dejavnik pomemben s fizičnega, predvsem pa s kognitivnega vidika, pri čemer bo ozaveščanje usmerjeno zlasti na domoljubje in zaščito temeljnih vrednot slovenske družbe ter našega načina življenja.

V povezavi z razumevanjem vloge obrambnega sistema v sodobnem času bo prizadevanje usmerjeno v celovito razumevanje obrambe kot usklajene uporabe tako vojaških kot civilnih zmogljivosti, skladno z aktualnimi grožnjami in tveganji za nacionalno varnost. To prizadevanje bo oprto na sodobne izkušnje in znanstveno-strokovna spoznanja ter izpopolnjen sistem izobraževanja in usposabljanja na obrambnem področju.

Republika Slovenija bo pri vključevanju državljanov v obrambna prizadevanja države ustrezno pozornost namenila njihovemu seznanjanju in motiviranju. Pri tem bo upoštevano načelo enakopravnosti spolov. Spodbujale se bodo različne oblike njihovega čim zgodnejšega prostovoljnega obrambno-vojaškega usposabljanja za pridobivanje obrambno-vojaških kompetenc, skladnega z demokratičnimi in mednarodnopravnimi normami. S posebnimi ukrepi in aktivnostmi se bo izvajala promocija vseh obrambnih poklicev in zagotavljala se bosta njihova prepoznavnost in ugled v družbi.

Republika Slovenija bo z uveljavljanjem vsebin s področja aktivnega državljanstva, varnostne kulture in domoljubja v učnih programih osnovnih in srednjih šol, z izvajanjem prostovoljnega služenja vojaškega roka in drugih oblik prostovoljnega vojaškega usposabljanja ter s podpiranjem športnih, civilnodružbenih in še posebej stanovskih, veteranskih in domoljubnih organizacij, katerih dejavnosti so posebnega pomena za obrambo, spodbujala krepitev varnostne kulture in domoljubja med svojimi državljani.

H krepitvi ugleda obrambnega sistema Republike Slovenije in zaupanja v ta sistem med njenimi državljani bo prispevalo tudi pravočasno in celovito obveščanje javnosti o dejavnostih na obrambnem področju.

6 OBRAMBNI SISTEM REPUBLIKE SLOVENIJE

Obrambni sistem je celota političnih, normativnih, organizacijskih, vojaških, kadrovskih, materialno-finančnih, obveščevalno-varnostnih, informacijsko-komunikacijskih, razvojno-raziskovalnih, izobraževalnih in drugih dejavnosti, ki jih organizira in izvaja država za učinkovito odvrčanje, obrambo ter neprekinjenost delovanja države in družbe.

Namen obrambnega sistema Republike Slovenije je zagotavljati obrambno sposobnost, pripravljenost, odzivnost in odpornost države za uveljavljanje nacionalnih interesov ter uresničevanje obrambnih ciljev, s čimer se varujejo temeljne vrednote slovenske družbe.

Obrambni sistem Republike Slovenije kot sestavni del sistema nacionalne varnosti Republike Slovenije sestavljata vojaška in civilna obramba. Slovenska vojska je nosilka razvoja vojaških zmogljivosti in vojaške obrambe države. Civilna obramba je nosilka razvoja civilnih zmogljivosti in zagotavljanja civilne pripravljenosti ter odpornosti države pred različnimi vrstami sodobnih varnostnih tveganj in groženj v obrambnem sistemu. Obrambni sistem podpirajo tudi dejavnosti in zmogljivosti za strateško obveščevalno zagotovitev, obrambna diplomacija, strateško komuniciranje, strateška logistika, informacijsko-komunikacijske zmogljivosti ter kibernetika varnost in obramba. V primeru vojne pri obrambi Republike Slovenije sodeluje tudi del sil zaščite, reševanja in pomoči ter Policije skladno s predpisi, ki urejajo njihovo delovanje.

Obrambni sistem Republike Slovenije se bo s svojo strukturo in organiziranostjo celovito in pravočasno odzival na spremembe v mednarodnem varnostnem okolju. Učinkovito delovanje obrambnega sistema Republike Slovenije bo temeljilo na ustreznih kadrovskih, finančnih, materialnih in drugih virih, celovitosti ter skladnosti njegove strukture, njegovi ustrezni organiziranosti, učinkovitem upravljanju in vodenju ter skladnem razvoju in ustrezni stopnji sposobnosti, pripravljenosti, odzivnosti in vzdržljivosti vojaških in civilnih zmogljivosti države.

Delovanje obveščevalno-varnostne skupnosti bo osredotočeno na pravočasno prepoznavanje, spremljanje ter ocenjevanje groženj in tveganj za nacionalno varnost Republike Slovenije. Na delovanje in razvoj vseh delov obrambnega sistema vse bolj vplivajo tudi aktivnosti v kibernetičnem prostoru in vesolju kot novih operativnih domenah delovanja (poleg kopnega, zraka in morja) ter aktivnosti na področjih zoperstavljanja hibridnim grožnjam in strateškega komuniciranja.

Za usklajeno odzivanje in delovanje obrambnega sistema Republike Slovenije bo Ministrstvo za obrambo usklajevalo in usmerjalo obrambno načrtovanje v državi. Za zagotavljanje delovanja obrambnega sistema v miru, krizi, izrednem stanju in vojni se izdelujejo obrambni načrti nosilcev obrambnega načrtovanja, ki skupaj z Načrtom uporabe Slovenske vojske ter načrtom Štaba Civilne zaščite Republike Slovenije predstavljajo obrambni načrt države. Z izvajanjem nalog iz obrambnega načrta se krepi pripravljenost države za ukrepanje v kriznih razmerah ter omogoča prehod in delovanje v izrednem stanju in vojni. Obrambni načrt države se nadgrajuje in dopolnjuje glede na grožnje in tveganja nacionalni varnosti.

Za operativno usklajevanje in vodenje obrambe v vojni Vlada Republike Slovenije imenuje državni operativni štab obrambe.

6.1 Vojaška obramba

Vojaška obramba je obramba države z orožjem in drugimi vojaškimi sredstvi ter se izvaja samostojno, v zavezništvu oziroma na podlagi mednarodnih pogodb. Nosilka vojaške obrambe Republike Slovenije je Slovenska vojska.

Slovenska vojska je najmočnejši in skrajni instrument moči države za obrambo neodvisnosti, suverenosti in prostorske celovitosti Republike Slovenije. Tako bo Republika Slovenija zagotavljala svoj prispevek tudi h kolektivni obrambi Nata in skupni varnostni in obrambni politiki Evropske unije.

Slovenska vojska sestavlja jedro obrambnih sil in zmogljivosti Republike Slovenije ter je nosilka razvoja vojaških zmogljivosti in izvajanja vojaške obrambe države, pri čemer jo podpira, dopolnjuje ter krepi predvsem civilna obramba, pa tudi druge zmogljivosti države in družbe ter zaveznikov in partnerjev.

Naloge Slovenske vojske so izvajanje vojaškega izobraževanja in usposabljanja za oboroženi boj in druge oblike vojaške obrambe, zagotavljanje potrebne ali zahtevane pripravljenosti, izvajanje vojaške obrambe ob napadu na državo, izvajanje obveznosti, ki jih je država sprejela v

mednarodnih organizacijah in z mednarodnimi pogodbami, sodelovanje pri zaščiti in reševanju ob naravnih in drugih nesrečah ter nudi pomoč drugim državnim organom in organizacijam v okviru svojih zmožnosti.

6.2 Civilna obramba

Civilna obramba je celota priprav, ukrepov, dejavnosti in civilnih zmogljivosti v miru, krizi, izrednem stanju ter vojni, s katerimi se podpira in dopolnjuje vojaška obramba države, zagotavlja neprekinjeno delovanje oblasti ter izvaja podpora Slovenski vojski in zavezniškim silam v Republiki Sloveniji, s čimer se prispeva k odpornosti in pripravljenosti Republike Slovenije ter preskrbi, zaščiti in preživetju prebivalstva.

Naloge civilne obrambe opravljajo državni organi, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, organi lokalne samouprave, pa tudi drugi subjekti, katerih dejavnosti so pomembne za obrambo.

Temeljne pristojnosti pri upravljanju in vodenju priprav, organiziranju in izvajanju ukrepov, dejavnosti in nalog civilne obrambe ima Vlada Republike Slovenije, ki jih usklajuje z vojaško obrambo. Ministrstva so odgovorna za stanje priprav in delovanje na področjih iz njihove pristojnosti. Ministrstvo za obrambo strokovno usmerja, usklajuje in nadzoruje priprave, ukrepe in dejavnosti drugih ministrstev in preostalih nosilcev obrambnega načrtovanja.

7 VIRI ZA DELOVANJE IN RAZVOJ OBRAMBNEGA SISTEMA

Za delovanje in razvoj obrambnega sistema bo Republika Slovenija zagotavljala dolgoročno zadostne, stabilne in predvidljive kadrovske, finančne in materialne vire ter infrastrukturo.

Proces celovitega obrambnega planiranja bo zagotavljal povezanost in usklajenost delovanja na posameznih planskih področjih ter s procesi obrambnega planiranja v Natu in Evropski uniji. Pri obrambnem planiranju bodo upoštevani opredeljena raven nacionalnih ambicij na obrambnem področju, prednostna področja pri razvoju obrambnih zmogljivosti države, prevzete in dogovorjene mednarodne obveznosti Republike Slovenije ter potrebni obrambni viri.

Obrambnemu sistemu se bo zagotavljal ustrezen in zadosten obseg obrambnih virov, da se bosta njegova obseg in struktura učinkoviteje prilagajala prihodnjim varnostnim, demografskim in tehnološkim trendom. Cilj je pravočasna vzpostavitev obrambnih zmogljivosti, s katerimi bosta zagotovljeni ustrezna stopnja sposobnosti, pripravljenosti in vzdržljivosti obrambnega sistema ter naša verodostojnost v okviru kolektivne in skupne obrambe.

7.1 Kadrovski viri

Kadrovski viri so temeljni dejavnik, ki obrambnemu sistemu Republike Slovenije omogoča izpolnjevanje njegovega poslanstva. Temeljni izziv v kontekstu demografskih trendov v Republiki Sloveniji in nadaljnega razvoja obrambnega sistema je zagotavljanje ustreznega obsega, strukture in kakovosti kadrov za opravljanje nalog iz pristojnosti vseh delov obrambnega sistema. Določanje ciljnega obsega in strukture kadrovskih virov v obrambnem sistemu bo temeljilo na preudarni presoji trendov obrambno-vojaških groženj in tveganj ter oceni potrebnih obrambnih zmogljivosti ter sil za uresničevanje obrambnih interesov in ciljev države tudi v najtežjih obrambno-vojaških scenarijih. Glede na zaostrovanje mednarodnih varnostnih razmer se povečuje intenzivnost in širi nabor nalog obrambnega sistema, zaradi česar se bodo dopolnjevali kadrovski viri za njegovo učinkovito delovanje, kar se bo zagotavljalo predvsem z naraščanjem Slovenske vojske in dopolnjevanjem nalog za delovanje celotnega obrambnega sistema.

Neugodno stanje na področju kadrovskih virov v Slovenski vojski se bo lahko izboljšalo le s celovitim kadrovskim pristopom v celotnem nacionalnovarnostnem sistemu in širši družbi, kar bo zahtevalo tudi sistemsko-normativne prilagoditve in spremembe. Pri tem gre za preplet organizacijskih in statusnih ukrepov, spodbud, nadomestil in ugodnosti, povezanih s posebnostmi vojaškega poklica.

Kadrovska politika v obrambnem sistemu bo usmerjena predvsem v dopolnjevanje kadrovskih virov in zadrževanje ustreznega kadra, v pomlajevanje strukture na vseh ravneh ter v razvoj kompetenc znotraj celotnega obrambnega sistema s spodbujanjem pretoka znanja in razvoja kadrov.

7.2 Finančni viri

Republika Slovenija bo zagotavljala rast finančnih sredstev za razvoj obrambnih zmogljivosti v obsegu, ki bo omogočal vzpostavitev po obsegu in strukturi ustreznih sil ter zmogljivosti za uresničevanje obrambnih interesov in ciljev države tudi v najtežjih obrambno-vojaških scenarijih. Pri načrtovanju in porabi finančnih virov na obrambnem področju se bodo spoštovala načela učinkovitosti, racionalnosti in osredotočenosti na prednostna področja. Skladno s trendi v mednarodnem varnostnem okolju, mednarodno sprejetimi zavezami Republike Slovenije ter politično ambicijo zapolnitve večletnega razvojnega primanjkljaja obrambnega sistema bo raven obrambnih izdatkov zagotovljena na ravni najmanj 2 odstotka bruto domačega proizvoda, prizadevanja pa bodo usmerjena v pospešitev njihove rasti. Ta delež je za vse članice zaveznitva postal spodnja, in ne več zgornja, ciljna meja obrambnih izdatkov, zaveza pa izhaja tudi iz novih strateških dokumentov Evropske unije na področju obrambe.

Z zagotavljanjem dodatnih in zadostnih finančnih sredstev za delovanje družbe in države v miru, krizi, izrednem stanju in vojni se bo krepila celovita pripravljenost obrambnega sistema. V državnem proračunu Republike Slovenije bodo zagotovljena sredstva za povečevanje civilne pripravljenosti in odpornosti države ter družbe. Tako bo povečana učinkovitost obrambnega sistema Republike Slovenije ter podprta kolektivna odpornost Nata in Evropske unije.

Struktura obrambnega proračuna in obrambnih izdatkov bo razvojno naravnana. Pri načrtovanju finančnih virov na obrambnem področju bo upoštevano vodilo, da je treba v skupnem obsegu obrambnih izdatkov povečevati delež stroškov investicij, pri čemer bo za investicije v glavno opremo namenjenih vsaj 20 odstotkov obrambnih izdatkov ter najmanj 2 odstotka obrambnih izdatkov za raziskave, razvoj in inovacije. Skladno s sodobnimi zahtevami in standardi bo tako zagotovljen pomemben pogoj za razvoj Slovenske vojske in celotnega obrambnega sistema Republike Slovenije.

7.3 Materialni viri

V okviru procesa načrtovanja, pridobivanja, uporabe, preoblikovanja, vzdrževanja in nadomeščanja materialnih virov obrambnega sistema se bodo krepile vojaške in civilne zmogljivosti, pri čemer bosta upoštevana načeli optimizacije stroškov in transparentnosti nabav. Tako bomo izboljševali tudi povezljivost obrambnega sistema Republike Slovenije s strukturami Nata in Evropske unije ter z obrambnimi sistemi zaveznic, držav članic Evropske unije in partnerskih držav.

S posodobitvijo vojaške oborožitve in opreme ki bo prednostno usmerjena v zagotavljanje vojaških zmogljivosti za zagotavljanje bojne moči ter zagotavljanjem ustreznih vojaških rezerv in zalog se bodo prednostno podpirali pogoji za razvoj ter delovanje Slovenske vojske skladno z dolgoročnimi potrebami za oblikovanje po obsegu in strukturi ustreznih zmogljivosti in sil za uresničevanje obrambnih interesov ter ciljev države tudi v najtežjih obrambno-vojaških scenarijih. Na podlagi dvo- ali večstranskih sporazumov oziroma pogodb z drugimi državami članicami Nata in Evropske unije se bo za doseganje optimizacije stroškov in operativne učinkovitosti ter za pridobitev dodatnega znanja pri vzpostavitvi zmogljivosti krepil inštrument skupnih nabav. Na mednarodnem trgu bosta izbrani preizkušeni vojaška oborožitev in oprema brez razvojnih in drugih tveganj, hkrati pa bo poseben poudarek namenjen pridobivanju materialnih virov na podlagi razvoja v okviru slovenske obrambne industrije. Tako bo zagotovljena krepitev obrambne razvojno-raziskovalne, industrijske in tehnološke baze, kar naj bi povečalo obrambno samooskrbnost Republike Slovenije.

Poseben segment na vseh področjih zagotavljanja odpornosti države in družbe so državne blagovne rezerve. Obseg in struktura državnih blagovnih rezerv sta pomembna za izvajanje obrambe države ter odpornost države in družbe v spremenjenih in nestabilnih mednarodnih varnostnih razmerah.

Raziskave, razvoj in inovacije bodo dolgoročno podpirale razvoj obrambnih zmogljivosti ter krepitev nacionalne obrambne industrijske in tehnološke baze. Pri tem se bodo povezovale nacionalne raziskovalno-razvojne ustanove z razvojno naravnanimi gospodarskimi organizacijami, kar bo država ustrezno podpirala. Z vključevanjem v mednarodne razvojno-raziskovalne in inovacijske pobude v okviru Nata in evropskem okviru se bodo dosegali sinergijski

učinki na področjih, na katerih le nacionalni projekti niso ekonomsko upravičeni. Spodbujali se bodo tudi projekti za večnamensko uporabo in povečevanje lastne obrambne avtonomije.

7.4 Infrastruktura

Z infrastrukturo na obrambnem področju bodo zagotovljeni pogoji za delovanje, izobraževanje, usposabljanje, urjenje in vaje. Prilagojena bo dolgoročnim obrambnim potrebam države. Vzpostavljena bosta tak obseg in nabor infrastrukture, ki bosta omogočala opravljanje vseh vojaških in drugih nalog obrambnega sistema v miru, krizi, izrednem stanju in vojni. Dopolnjevanje in gradnja infrastrukture bosta omogočala učinkovitejše izvajanje podpore države gostiteljice, vojaške mobilnosti, naraščanja obrambnih zmogljivosti in sil ter vojaške obrambe na ključnih smereh in območjih.

Obrambna infrastruktura bo po regionalni umeščenosti in razvitosti omogočala delovanje, izobraževanje, usposabljanje, urjenje ter vaje vseh delov obrambnega sistema, tudi ob povečanju njihovega obsega in skupnega delovanja Slovenske vojske z zavezniškimi silami na ozemlju Republike Slovenije. Nadaljevala se bosta razvoj in gradnja vojaške in civilne infrastrukture, opreme in naprav za potrebe poveljevanja ter kriznega upravljanja in vodenja.

Ključna zmogljivost za usposabljanje poveljstev in enot Slovenske vojske ter zavezniških sil ostaja Osrednje vadišče Slovenske vojske Postojna, ki bo posodobljeno ter prilagojeno sodobnim vojaškim in okoljevarstvenim standardom z upoštevanjem prostorskih možnosti in varstvenih omejitev. Ti standardi, možnosti in omejitve bodo upoštevani tudi pri drugih vadiščih Slovenske vojske v Republiki Sloveniji. Za usposabljanje Slovenske vojske bo uporabljena tudi infrastruktura držav članic Nata in partnerskih držav v tujini.

Pri razvoju obrambnih zmogljivosti bomo upoštevali še vidik varovanja okolja, predvsem z usmerjenostjo v doseganje večje energetske učinkovitosti, z uvajanjem alternativnih virov energije in samozadostnostjo ter razvojem in uporabo nekaterih tehnoloških rešitev, s katerimi se bo povečal prispevek k varovanju okolja in zmanjšanju ogljičnega odtisa.

8 TVEGANJA PRI UVELJAVLJANJU SPREMEMB V OBRAMBEM SISTEMU REPUBLIKE SLOVENIJE IN URESNIČEVANJU OBRAMBNIH CILJEV

Prizadevanja za krepitev obrambne sposobnosti Republike Slovenije temeljijo na stalni in poglobljeni presoji varnostnega okolja ter groženj, obrambnih interesov in ciljev, potreb ter zmožnosti države, ustrezni kritičnosti pri ocenjevanju stanja v obrambnem sistemu Republike Slovenije in na inovativnosti ter odločenosti pri sprejemanju razvojnih rešitev. Glavno vodilo pri uveljavljanju sprememb je preudarna preusmeritev v zagotavljanje visoke stopnje učinkovitosti delovanja celotnega obrambnega sistema ob jasnem zavedanju, da sta za uresničevanje obrambnih ciljev države tudi v najtežjih obrambno-vojaških scenarijih vedno potrebni odpornost in vzdržljivost sistema, ki ju zagotavljata zadostna dostopnost ter razpoložljivost vseh virov.

Tveganja pri uveljavljanju sprememb v obrambnem sistemu Republike Slovenije in uresničevanju obrambnih ciljev so povezana predvsem z:

- zagotavljanjem jasne podpore politike ter strokovne in splošne javnosti,
- pravočasnim in celovitim zagotavljanjem potrebnih kadrovskih, finančnih in materialnih virov ter infrastrukture,
- zagotavljanjem medresorske in medinstitucionalne podpore,
- pravočasnim in celovitim izpolnjevanjem sprejetih zavez na podlagi mednarodnih pogodb.

Odsotnost širšega političnega soglasja v državi o zastavljenih ciljih in potrebnih spremembah na obrambnem področju ter pomanjkanje jasne in odločne podpore strokovne in splošne javnosti ter politike tem ciljem oziroma spremembam lahko ne le otežita zagotavljanje obrambne sposobnosti države, temveč pripeljeta do odtujenosti obrambnega sistema od družbe. Zato mora komuniciranje z različnimi javnostmi o reformnih prizadevanjih na obrambnem področju temeljiti na učinkoviti strategiji in pristopu. Pomanjkanje zavedanja o pomenu in vlogi obrambnega sistema ter družbene odgovornosti lahko negativno vpliva na uveljavljanje sprememb in razvoj obrambnega sistema ter uresničevanje obrambnih ciljev države.

V primeru nedoseganja načrtovane ravni kadrovskih, finančnih in materialnih virov ter infrastrukture, bo prišlo do dodatnih zamud pri vzpostavljanju ključnih obrambnih zmogljivosti države ter zagotavljanju potrebne nacionalne obrambne sposobnosti. Tako se lahko sposobnost Republike Slovenije za uresničevanje obrambnih ciljev bistveno zmanjša. Nepravočasna vzpostavitev obrambnih zmogljivosti z vidika njihovega kadrovskega obsega, organiziranosti, opremljenosti, usposobljenosti, pripravljenosti, odzivnosti in vzdržljivosti bo zmanjšala obrambno sposobnost države za učinkovito odzivanje na sodobne vire ogrožanja in tveganja za nacionalno varnost. Ta sposobnost bo še posebej odvisna od pravočasnega doseganja in vzdrževanja načrtovane ravni pripravljenosti Slovenske vojske za delovanje skladno z nacionalnimi potrebami in zahtevami ter obveznostmi, ki izhajajo iz sprejetih ciljev zmogljivosti Nata in sprejetih obveznosti v okviru Evropske unije. Učinkovitost uresničevanja poslanstva in ključnih nalog bo odvisna od ustrezne uporabe razpoložljivih obrambnih virov, predvsem kadrovskih in finančnih, ter ustreznosti strukture in organiziranosti Slovenske vojske ter procesa poveljevanja in kontrole v njej.

Za krepitev obrambne sposobnosti in učinkovito odzivanje ter odpornost Republike Slovenije na sodobne vire ogrožanja ter tveganja nacionalne varnosti je treba zagotoviti medresorski in celostni nacionalni pristop. To zahteva tudi nadgradnjo sedanjih in oblikovanje novih sistemskih rešitev, ki bodo določale pristojnosti za usklajevanje, pripravo ter izvedbo nacionalnovarnostnih aktivnosti.

Nepravočasno in necelovito izpolnjevanje že sprejetih obrambnih obveznosti v Natu in Evropski uniji ter na podlagi mednarodnih pogodb bo negativno vplivalo na obrambno sposobnost Republike Slovenije in njeno odpornost, ter bo zmanjšalo tudi njeno verodostojnost v teh organizacijah in oslabilo njen položaj v mednarodni skupnosti. Oslabljeni bodo tudi odvrčanje, kolektivna obramba Nata in skupna obramba Evropske unije ter tudi mir, varnost in stabilnost v širšem mednarodnem okolju.

9 URESNIČEVANJE, SPREMINJANJE IN DOPOLNJEVANJE STRATEGIJE

Vlada Republike Slovenije bo spremljala uresničevanje te strategije ter jo spreminjala in dopolnjevala ob pomembnejših spremembah mednarodnega varnostnega okolja oziroma skladno s spreminjanjem Resolucije o strategiji nacionalne varnosti Republike Slovenije.

Spreminjanje in dopolnjevanje vseh podrejenih strateških razvojno-usmerjevalnih dokumentov se bo izvajalo na podlagi sprememb oziroma dopolnitev Obrambe strategije Republike Slovenije.

Obrazložitev:

Veljavna Obrambna strategija Republike Slovenije (v nadaljevanju obrambna strategija), ki določa cilje in smernice za delovanje in razvoj nacionalnega obrambnega sistema, je bila sprejeta decembra 2012. Od takrat se je močno spremenilo mednarodno varnostno okolje Republike Slovenije. Vojna v Ukrajini je kot ena izmed najresnejših varnostnih kriz po drugi svetovni vojni odločilno vplivala na spremenjeno razumevanje evropskega varnostnega strateškega okolja ter okrepila zavedanje o pomenu Nata za zagotavljanje kolektivne obrambe in medsebojne obrambne pomoči članic Evropske unije. Zaradi navedenega je večina držav v evro-atlantskem prostoru že sprejela številne ukrepe za krepitev varnosti, kot so prenova strateških izhodišč nacionalne varnosti, krepitev obrambnih izdatkov, obširni programi posodobitve oboroženih sil, odločitve o vstopu v Nato ter krepitev mednarodnega sodelovanja. Slovenija je del demokratičnega sveta, zagovarjamo skupno obrambno in varnostno politiko Evropske unije in skupen pristop Severnoatlantskega zaveznitva. Za uresničitev povečanih ambicij, izpolnitev osrednjih nalog in razvoj potrebnih zmogljivosti bomo na nacionalni ravni zagotovili kredibilno projekcijo hitrejšega uresničevanja sprejetih mednarodnih zavez Republike Slovenije, tako na ravni zaveznitva kot tudi v Evropski uniji.

Za tako prilagajanje sta nujna prenova temeljnih izhodišč, ki določajo cilje in interese na obrambnem področju, ter usmerjanje virov in prizadevanj za uresničitev prednostnih ciljev. Tako je Ministrstvo za obrambo na podlagi Resolucije o strategiji nacionalne varnosti Republike Slovenije pripravilo predlog Obrambne strategije, ki daje strateške usmeritve o prihodnjem konceptu obrambe in konceptu obrambne politike. Iz nje kot podrejena dokumenta izhajata predloga nove Vojaške strategije in Strategije civilne obrambe, vsi trije dokumenti pa so temeljni razvojno-usmerjevalni dokumenti države na svojem področju. Strateški, planski in doktrinarni dokumenti na področju nacionalne varnosti in obrambe predstavljajo ključne podlage za usmerjanje razvoja in delovanja nacionalnovarnostnega in znotraj njega tudi obrambnega sistema Republike Slovenije.

Obrambna strategija na podlagi interesov in ciljev Republike Slovenije na obrambnem področju ter ob upoštevanju sodobnih groženj in tveganj za nacionalno varnost usmerja obrambno politiko države, organiziranost in delovanje njenega obrambnega sistema ter razvoj njenih obrambnih zmogljivosti za zagotavljanje nacionalne obrambe, ob vključenosti v sistema kolektivne obrambe Nata ter skupne varnostne in obrambne politike Evropske unije, ter opredeljuje ustrezen obseg obrambnih virov. Poleg usmeritev o krepitvi obrambne sposobnosti izpostavlja tveganja pri uveljavljanju sprememb v obrambnem sistemu ter pri uveljavljanju oziroma uresničevanju obrambnih interesov in ciljev Republike Slovenije. Z novo obrambno strategijo Republika Slovenija nadgrajuje procese in aktivnosti celostnega prilagajanja na aktualne in morebitne varnostne razmere na nacionalni ravni ter v Natu in Evropski uniji. Pri tem izhaja tudi iz izkušenj osamosvojitvene vojne leta 1991, ko je z visoko stopnjo obrambne pripravljenosti države in delovanjem Teritorialne obrambe ter takratne policije, ob podpori drugih delov nacionalnovarnostnega sistema in na krilih plebiscitarne volje prebivalstva, obranila suverenost.

Obrambna strategija je podlaga za pripravo drugih usmerjevalnih dokumentov ter za spreminjanje in dopolnjevanje normativnih, doktrinarnih, planskih ter drugih dokumentov na obrambnem področju kot tudi za urejanje različnih vsebinskih vprašanj, kot je na primer povečevanje vojaških zmogljivosti in v povezavi s tem popolnjevanje Slovenske vojske. Hkrati v hierarhiji nacionalnovarnostnih dokumentov predstavlja hierarhično najvišjo stopnjo na obrambnem področju, iz nje pa izhajata tudi podrejene strategiji, Vojaška strategija Republike Slovenije in Strategija civilne obrambe Republike Slovenije.